

Wolna konkurencja i uczciwe ceny samochodowych części zamiennych

ECAR popiera propozycję Komisji Europejskiej, aby wprowadzić zmiany do dyrektywy 98/71/WE w sprawie prawnej ochrony wzorów.

Po trwających ponad dziesięć lat dyskusjach zwrócono się z prośbą do władz ustawodawczych Unii Europejskiej o rozwiązanie zagadnienia „części zamiennych”.

Stawka: Czy producentom pojazdów należy pozwolić na zmonopolizowanie wartego ponad 12 mld euro rynku zewnętrznych akcesoriów samochodowych (elementów nadwozia, reflektorów, szyb) ze szkodą dla 250 milionów europejskich konsumentów rynku motoryzacyjnego? Czy też powinna istnieć tu wolna konkurencja, uczciwe ceny i prawdziwy Jednolity Rynek?

Stojąc na straży interesu publicznego, Komisja opowiada się za drugim rozwiązaniem. Zaproponowała ona wprowadzenie Klauzuli Napraw, zapewniającej producentom pojazdów pełną ochronę wzorów w przypadku nowych samochodów. Klauzula będzie zatem stanowić ochronę podstawowej działalności producentów pojazdów, zapobiegając jednocześnie tworzeniu monopolu w segmencie części zamiennych.

ECAR w pełni popiera proponowaną „Klauzulę Napraw” z następujących, istotnych powodów:

- **Klauzula Napraw jest po prostu słuszna**

Prawo o ochronie wzorów ma służyć ochronie zewnętrznego wyglądu (wzornictwa) produktu, jednocześnie zachęcając do tworzenia konkurencyjnych wyrobów - jest zatem z zasady antymonopolistyczne. Na przykład każdy z licznych modeli nowych samochodów jest chroniony, ale jednocześnie różne modele konkurują ze sobą, a klient na rynku samochodowym może dokonywać swobodnego wyboru. Jednakże w przypadku widocznych części zamiennych różne modele czy wzory z natury rzeczy nie mogą występować – części zamienne muszą ściśle odpowiadać oryginałowi, jaki zastępują. Dlatego udzielenie im prawnej ochrony wzoru prowadziłoby do monopolu na części zamienne i byłoby jawnym i rażącym nadużyciem prawa ochrony wzorów!

- **Klauzula Napraw jest uczciwa.**

Producenci samochodów tworzą i wykorzystują „modele” czy też „wzory” nadwozi samochodowych po to, aby na konkurencyjnym i wolnym rynku sprzedawać swoje samochody, a nie części zamienne. Gdy klient kupuje nowy samochód, płaci za dobry wzór – z własnej woli i według własnego wyboru. W ten sposób producent samochodów otrzymuje godziwy zwrot z kapitału zainwestowanego w projektowanie nowego modelu samochodu. Jeśli wskutek działania prawa ochrony wzorów powstanie monopol na części zamienne, klient będzie musiał wciąż płacić za ten sam wzór – za każdym razem, kiedy nabywa część zamienną do swego samochodu. Co gorsza, nie ma już wyboru – musi kupić daną część, aby utrzymać sprawność pojazdu. Czy chce, czy nie - zmuszony jest do zapłacenia ceny ustalonej przez producentów pojazdu. To nie jest uczciwe.

- **Klauzula Napraw jest uzasadniona z ekonomicznego punktu widzenia.**

Monopol jest szkodliwy. „Szczelny” monopol na widoczne, zewnętrzne części zamienne wypchnąłby z rynku tysiące działających na nim firm, głównie małych i średnich. To z kolei poważnie zagroziłoby konkurencji na całym unijnym rynku części i napraw (wartym ponad 84 mld euro).

Takie osłabianie konkurencji w sektorze motoryzacyjnym poprzez faworyzowanie największych i najsilniejszych uczestników rynku – producentów samochodów – to niewłaściwa polityka gospodarcza.

- **Klauzula Napraw stoi na straży praw konsumentów.**

Dzięki Klauzuli Napraw 250 milionów unijnych konsumentów rynku motoryzacyjnego będzie mogło korzystać z niskich, kontrolowanych przez konkurencję cen części zamiennych i zachować wolny wybór – gdzie i w jaki sposób naprawiać swoje samochody. Klauzula ta chroni zatem prawo właścicieli samochodów do decydowania o naprawach.

- **Klauzula Napraw w żaden sposób nie narusza bezpieczeństwa ani jakości.**

Bezpieczeństwo i jakość nie są zagadnieniami związanymi z wzorami przemysłowymi, jako że ochrona wzorów bazuje na wyglądzie, a nie na strukturalnej jakości wyrobu. Właśnie dlatego w UE bezpieczeństwo wszystkich istotnych wyrobów i części gwarantują inne, bardzo rygorystyczne i surowe przepisy prawne: reżim zatwierdzania typu! Europejski Trybunał Sprawiedliwości dosyć logicznie uznał za niedopuszczalne obejmowanie cech gwarantujących bezpieczeństwo wyrobów prawami ochrony własności przemysłowej. Z jakością sprawa jest prostsza – wymuszają ją preferencje konsumentów i siły rynkowe.

- **Klauzula Napraw ma korzystny wpływ na unijny rynek pracy.**

Zagraniczni i unijni producenci pojazdów już teraz importują łącznie około 40% części z krajów spoza Unii (a jednocześnie niezależny rynek części, serwisu i napraw importuje ich zaledwie 0,5%). Prawo ochrony wzorów, dając im pełną kontrolę nad rynkiem Wspólnoty, zachęciłoby producentów do intensyfikacji takich działań, co oznaczałoby nasilenie procesu utraty miejsc pracy w Unii na rzecz innych krajów. Z drugiej strony, dzięki Klauzuli Napraw unijni producenci części (z których większość jest zbyt mała, aby pozwolić sobie na przenoszenie produkcji do krajów taniej siły roboczej) mogliby - z własną, lokalną siłą roboczą - konkurować z importem realizowanym przez przemysł samochodowy i w ten sposób utrzymać i tworzyć miejsca pracy w Unii. Dlatego Klauzula ta pozwala utrzymać, a nawet podnieść poziom zatrudnienia w UE.

ECAR

Europejska kampania na rzecz swobody rynku części samochodowych i napraw

ECAR

Europejska
kampania na
rzecz swobody
rynku części
samochodowych
i napraw

Powstała w 1993 roku Europejska Kampania na Rzecz Swobody Rynku Części Samochodowych i Napraw (The European Campaign for the Freedom of the Automotive Parts and Repair Market - ECAR) zrzesza 10 niezależnych europejskich organizacji reprezentujących producentów części samochodowych, dystrybutorów, niezależne stacje obsługi, europejski sektor ubezpieczeń samochodowych, obszerną grupę małych i średnich przedsiębiorstw oraz 250 milionów użytkowników pojazdów w Unii Europejskiej. Głównym celem ECAR jest promowanie wolnej konkurencji i zapobieganie monopolizacji rynku samochodowych części zamiennych przez producentów samochodów poprzez nadużywanie prawa do ochrony wzorów. Więcej informacji na stronie internetowej www.ecar-eu.com.

Członkowie ECAR

AIRC	Association Internationale des Réparateurs en Carrosserie
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs
CEA	Comité Européen des Assurances
EAPA	European Automotive Panel Association
FIA	The Eurocouncil of the Fédération Internationale de l'Automobile
FIEA	Fédération Internationale des Experts en Automobile
FIGIEFA	International Federation of Automotive Aftermarket Distributors
GEPVP	Groupement Européen des Producteurs de Verre Plat
UEAPME	Union Européenne de l'Artisanat et des Petites et Moyennes Entreprises
UEMV	Union Européenne des Miroitiers Vitriers

Kontakt:

Koordynator Kampanii

Gerhard Riehle
Dr.iur.; LL.M.
Gähkopf 29 – 70192 Stuttgart
Niemcy
Tel: +49.711.257 85 15
Fax: +49.711.256 83 02

g.riehle@gmx.de

Alfred Franke
ul. Wierzbowa 3.
05-075 Warszawa-Wesola
Poland
Tel: + 48.22.760 31 40
Fax: +48.22.760 31 40

alfred@motofocus.pl